

KULTURA

>REPERTOAR GRADSKOG KAZALIŠTA MLADIH (24.1.-30.1.2011.)
TEATRIN NA PROKURATIVAMA

Trg Republike 1/1, tel. 344-979

• **08. 02. Utorak 19:30**
Ivan pl. Zajc: Nikola Šubić Zrinjski - HNK Split
• **09. 02. Srijeda 19:30**
Maurice Ravel / Carl Orff: Bolero / Carmina Burana - HNK Split
• **10. 02. Četvrtak 19:30**
Ivan pl. Zajc: Nikola Šubić Zrinjski - HNK Split

• **11. 02. Petak 19:30**
Ivan pl. Zajc: Nikola Šubić Zrinjski - HNK Split
• **12. 02. Subota 18:00**
(Slovensko kulturno društvo Triglav Split) Brina Zupančič: Allegro con spirito - Foyer HNK Split (nije u prodaji)
• **12. 02. Subota 19:55**
G. Percic: Povišica - Scena 55

• **13. 02. Nedjelja 11:00**
Svečana sjednica povodom 100. obljetnice HNK Hajduk-HNK Split - svečani program, ulaznice nisu u prodaji
• **14. 02. Ponedjeljak 18:00**
Maurice Ravel / Carl Orff: Bolero / Carmina Burana - HNK Split

MAKARSKO PRIMORJE
UTORAK 8. veljače 2011. | str. 28-29

ZAGREB Obilježava se 150 godina Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti

Akademija Sveučilišnoj darovala odljev Bašćanske ploče

Zvonko Kusić: Osim autoriteta u znanosti i umjetnosti Akademija treba biti autoritet i u svim važnijim društvenim problemima države i nacije

JASNA MOROVIĆ

Povodom 150. obljetnice osnutka Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici (NSK) otvorena izložba posvećena toj krovnoj hrvatskoj znanstvenoj i umjetničkoj ustanovi na kojoj je otkriven i dar Akademije Knjižnici - odljev Bašćanske ploče koji će biti trajno izložen u prizemlju zgrade NSK.

Tom izložbom, na kojoj posjetitelji mogu razgledati blizu 3 000 naslova u više od 5 500 svezaka objavljenih u 150 godina Akademije, započinje niz svečanih događanja kojima se ta obljetnica obilježava.

Prvi svezak značajne edicije "Stari pisci hrvatski", a izbor najznačajnijih akademskih izdanja otvara se prvim brojem Rada HAZU-a, koji je počeo izlaziti 1867. pod nazivom Rad JAZU-a, osobito su vrijedna izdanja ko-

ja su posebno izložena.

Ovom prigodom predsjednik HAZU-a Zvonko Kusić poručio je da osim autoriteta u znanosti i umjetnosti Akademija treba biti autoritet i u svim važnijim društvenim problemima države i nacije. Uloga HAZU-a je promicati najviše vrijednosti nacije, u čemu je vrlo važno da one nadilaze svaku ideologiju i esktremizam.

Veliku ulogu Akademija ima u čuvanju i stvaranju identiteta nacije, tvrdi Kusić koji drži da danas ta ustanova treba pružiti odgovor na svaki izazov u društvu, poticati raspravu, projekte i davati odgovore na najvažnija pitanja danas.

"Akademija će nastojati znanstveno obraditi sva važna područja društvenog života, dati svoj stav i oglašiti se kao što su se oglašili naši prethodnici prije 150 godina", istaknuo je predsjednik HAZU-a Zvonko Kusić.

>METEO KONTRASTI 19-godišnji Makaranin Toni Katić, fotograf Crometea, izlagao u tučepskoj KUS Njega

Želja mi je snimiti snježnu mećavu na Sv.Petru

IVONA ĆIRAK
Foto Smiljan Topić

Meteo kontrasti naziv je prve samostalne izložbe 19-godišnjeg fotografa Makarske kronike i Crometea Tonija Katića. Dvadesetak većih i desetak manjih fotografija složenih u jedan meteo kolaž samo su jedan dio objektivom uhvaćenih prizora u (unatoč meteorološkim prognozama) nepredvidivoj i - što Toni kao zaljubljenik u ekstremne vremenske prilike može posvjedočiti - čudljivoj prirodi. Munje, gro-movi, led, pijavice...Toni je pred 60-ak posjetitelja u maloj konobi KUS Njega izložio niz fotografija, no ne i najjače. Kako doznajemo, baš snimljene u najopasnijim uvjetima ili kako on sam kaže, totalno ekstremne, čuva za posebnu izložbu koju mladi Toni vidi kao humanitarnu.

-Udar munje na nekih 50 metara od mene sigurno je najopasnija situacija u kojoj sam se našao. Tu sliku, kao još neke, izložiti ću na sljedećoj izložbi - najavio je 19-godišnji fotograf iz Makarske koji za Crometeo slika od 2008. godine. Kao mete-

Dvadesetak većih i desetak manjih fotografija složenih u jedan meteo kolaž samo su jedan dio objektivom uhvaćenih prizora u ekstremne vremenske prilike može posvjedočiti - čudljivoj prirodi

orofil ponosi se time što se našao u samom centru pijavice. I dok su opasne situacije nekad nezaobilazne, pogotovo ako se želi slikati snijegom prekriveno Biokovo ili udare orkanske bure, jednako su tako sastavni dio posla i one smiješne situacije: padanje, mokre noge...

-Naravno da ima još puno toga što želim snimiti. Jed-

na od želja mi je fotografiranje snježne mećave na Svetom Petru i zamrzavanje mora u kraju. Moji su mi roditelji pričali o takvim situacijama - odgovara Toni na pitanje o zasad neuhvaćenim prizorima.

Do sada je Toni izlagao na dvije skupne izložbe, u Fotoklubu Split i Gradskom muzeju u Makarskoj.

>Nakladnici iz 21 države oduševili se knjigom Jeden Tag, jede Stunde Splićanke Nataše Dragnić Grad pod Biokovom mjesto je radnje s početka romana, a glavni likovi Luka i Dora su rođeni u Makarskoj. Nataša se šali kako je more treći glavni lik!

Radnja njemačkog izvoznog hit romana odvija se u - Makarskoj

U najranijoj verziji knjige, gradić u kojem su Luka i Dora rođeni nije imao imena. Ali nakon što je moja autorska grupa iz Münchena to probno pročitala, nagovorili su me da imenujem mjesto. Split mi je bio prevelik, a nijedan drugi grad na moru ne poznajem tako dobro kao Makarsku, tako da mi odluka nije teško pala. Pri mojim istraživanjima puno su mi pomogli Tonči Lalić iz TZ i Velimir Urlič iz Gradskog muzeja - rekla nam je autorica

IVONA ĆIRAK / Foto WEB

Makarska kao mali mirni ribarski grad - o tom gradu, u kojem se odvija dobar dio romana Jeden Tag, jede Stunde, čitat će se narednih mjeseci u 22 zemlje. Roman autorice Nataše Dragnić, 45-godišnje Splićanke, postao je apsolutni hit i prije nego je izašao na tržište, a zatražen je prijevod na čak 21 jezik. Grad pod Biokovom mjesto je radnje s početka romana, a glavni likovi Luka i Dora su u Makarskoj i rođeni. Autorica se čak šali kako je more zapravo treći glavni lik u romanu! Upravo u Makarskoj Luka i Dora provode svoja nezaboravna ljeta i susreću se 16 godina poslije u gradu ljubavi, Parizu, gdje zaključuju da su stvoreni jedno za drugo. No, Luka se nakratko vraća u domovinu i nakon toga se više ne javlja. Kako se mali grad na Jadrano našao u knjizi docentice za strane jezike i književnost u njemačkom Erlanguenu?

Uspomene iz Makarske

Nije baš slučajno. Nataša Dragnić u Makarskoj je radila jednu sezonu, a uz ribarski grad kakvog ga pamti vežu ju lijepa sjećanja i prijateljstva, poput primjerice s Tončom Andrijaševićem, direktorom hotela Quercus u Drveniku. - U najranijoj verziji knjige, gradić u kojem su Luka i Dora rođeni nije imao imena. Ali

nakon što je moja autorska grupa iz Münchena to probno pročitala, nagovorili su me da imenujem mjesto. Split mi je bio prevelik, a nijedan drugi grad na moru ne poznajem tako dobro kao Makarsku, tako da mi odluka nije teško pala. Pri mojim istraživanjima puno su mi pomogli Tonči Lalić iz TZ i Velimir Urlič iz Gradskog muzeja, s kojima sam se dopisivala i telefonirala, a gospodin Lalić mi je poslao i dosta informativnog materijala - objasnila nam je autorica od koje smo, u brzinskom roku, dobili odgovore na novinarska pitanja.

- Uz Makarsku me vežu predivne uspomene, tu sam upoznala predivne ljude. Moj najbolji prijatelj se čak tu oženio, tako da ja i dalje redovito dolazim u Makarsku - ispričala nam je Nataša.

Hoće li biti promocija i u gradu glavnog junaka? - Knjiga na hrvatskom izlazi na proljeće 2012. u nakladi

Frakture. Koliko znam, planira se promotivna turneja, a jedna od štacija trebala bi biti i Makarska. Vrlo ću rado doći - rekla nam je autorica kojoj je ovaj roman zapravo prijenac i koja i sama kaže kako je cijela ta priča za nju jako uzbudljiva.

Fenomen: navala na knjigu koja nije ni izašla

Da itekako ima razloga, potvrđuje i činjenica da je književni agent odmah Dragnić uzeo pod ugovor za nakladnika Random House-Verlags-DVA (rukopis je poslan na adresu više izdavačkih kuća, no DVA se prva javila, op.a.). No, piše stranica Hrvati-Franfurt koja je donijela članak o autorici, čak je i za njega fenomen bila činjenica da se strani izdavači već sada tuču za knjigu koja nije ni objavljena. Knjiga na njemačko tržište izlazi koncem veljače.

DRUŠTVO HRVATSKIH KNJIŽEVNIKA i DHK Ogranak slavonsko-baranjsko-srijemski raspisuju

NATJEČAJ za godišnju književnu nagradu 'ANTO GARDAŠ'

Natjecati se mogu nakladnici i autori prvih izdanja romana ili zbirki pripovijedaka za djecu i mladež objavljenih u 2010. godini na hrvatskom književnom jeziku.

Društvo hrvatskih književnika Zagreb i DHK - Ogranak slavonsko-baranjsko-srijemski utemeljili su godišnju Nagradu "Anto Gardaš" za najbolji dječji roman ili zbirku pripovijedaka.

Za Nagradu se mogu natjecati izdavači i autori knjiga objavljenih prvi put 2010. na hrvatskom književnom jeziku.

Prosudbeno povjerenstvo, sastavljeno

od tri istaknuta hrvatska književnika za djecu i mladež, objavit će do kraja travnja odluku o dobitniku Nagrade. Nagrada se sastoji od Povelje i 10.000 kuna.

Na natječaj treba poslati tri primjerka knjige na adresu: DHK, 10000 Zagreb, Trg bana Jelčića 7/I, s naznakom - za Nagradu "Anto Gardaš", do 15. ožujka 2011.

Rezultati natječaja bit će objavljeni u dnevnim novinama, književnim listovima te u elektronskim medijima. Nagrada dobitniku bit će uručena u Osijeku, u svibnju 2011.

Piše Dada Batinić

ČAKULA PO STAROVINSKI

Umesto financijskih seksualne afere

Šta vali Severini? Moš je poslat bilo di u svit i neće se izgubit...Pritisne nas Evropa za kredite a mi op, pošajemo Severinu na razgovor s precjednikom Unije. Kad ga ona spañda, a oće, i nakon šta on nju malo provoda po svitu, oplatila bi Severina državni dug u msec dana. A ko bi ti da lipe za Kosoricu? Ona samo umi pokvarit odnose, obraz nan je opa kad smo je poslali u Ameriku. Ito se s onin engleskin ricetina-ma ko pas na šćap...Stoga ja predlažen da se izbiri uopće ne raspisuju nego da

se odma meti Severinu na misto premijerke - zaključii baba predizbornu kampa-nju
-A šta ako Seve neće na to misto? - zapita teta Mande
-Ma nema neće! Ljudi su davali i život za domovinu! Od Severine niko ne pita toliko, dosta je da dađe jed-nu stvar!
-Koju? - zapita teta Man-de
-Pa ..ono... - počne baba -Mandat jel? - dosjeti se teta Mande
-Tako je, Mande, pripa-metna li si!

-A di bi s Kosoricon? -Tila san ti reć di! Ali umisto da je pošajen tamo di san naučila, ko joj smeta čistit plažu liti! More i na polak radnoga vri-mena, recimo, između 13h-17h
-Da meti bokun klabuka na tintaru mislio bi kogod da je Smilje! - primjeti teta Mande sličnost
-Po pameti i jesu tu neg-di, mada bi naša Smilje pu-no bolje kotirala ko ministar vinancija! Bio bi krcat sabor plastičnih i staklenih boca pa bi naši ministri, odvajajuć i sortirajuć boce,

napokon imali šta i radit. Od gušta bi ljudi gledali ta-ki prijenos sjednica!
A i školstvo nan je za prominit,...jedino šta bi ja umisto dice, u školu utrala roditelje pa bi na nešto ova država i ličila. Kerum bi mi sidjio u prvj klupi. Proiljo bi on meni znoja do male mature!
-Pa ali Kerum već nije završijo osnovnu? - čudi se teta Mande
-Ali tebi pari da je? - čudi se baba teti Mandi
-Na kraju krajeva, nije sve ni u školi! - govori teta Mande

-Dakako, ima nešto njih i po zatvorima! - reće baba
-Kad te čovik sluša reka bi da u Rvatskoj nema učeno-ga i poštenoga političa-
-Živućega i nema! - složi se baba
-More bit da unda vlast od svakoga učini lopova! Možda bi tako i Severinu iskarila politika? - objektivno će teta Mande
-Nema šanse! Prije bi Severina iskarila politiku! Plus ja ti garantiran da više ne bi bilo novčanih afera!
-Nego?
-Seksualnih!

>NAKON 18 GODINA, SADA, U ZGRADI GRADA - PRVI FILM 18. VELJAČE

Vrgorčani će ponovno u kino

Piše i foto JURE DIVIĆ

Nakon osamnaest godina Vrgorac će opet dobiti kino projekcije. Vrlo nespretnom odlukom dedvedestih je u Vrgorcu srušeno ki-no da bi se na njegovom mjestu sagradila pošta. Rušenjem kino dvora-ne, koja je imala 232 sjedeća mje-sta, veliku pozornicu, četiri svlačo-nice, wc, prostor za prodaju karata i kinoopremu, prestalo je i prikaziva-nje filmova koje je u Vrgorcu imalo dugu i lijepu tradiciju.

Nakon što je izgrađena pošta, bilo je obećanja o gradnji kino dvorane ali manjeg obujma, no do danas ni-

je izgrađena. Inicijativom Gradskog kulturnog središta, višenamjenska dvorana u Zgradi grada, tj. bivša velika vijeć-nica, adaptirana je u kino prostor u kojemu će biti oko 100 mjesta za ljubitelje filma. Uz pomoć Pučkog otvorenog učilišta Split i Grada Vrgorca nabavljena je oprema za projekciju i ovih dana su prikazane prve probne projekcije.

Po najavama ravnatelja Gradskog kulturnog središta prof. Željka Primorca "Kino Vrgorac" je spremno za početak rada i prva projekcija za javnost bit će 18. veljače.

Nakon što je izgrađena pošta, bilo je obećanja o gradnji kino dvorane ali manjeg obujma, no do danas nije izgrađena

MAKARŠKE SLIČICE IZ PROŠLOSTI

Piše Ante Škrabić

Bartolomeo Biasoletto

1793.-1858.

Uprve istraživače Biokova svakako spada i veliki botaničar Bartolomeo Biasoletto koji je na našu planinu dolazio dva puta. Biasoletto je rođen u Vodnjanu 1793. u Istri i bio je kemičar, botaničar i prirodoslovac. Školovao se u rodnom Vodnjanu, srednju školu završava na Krku, a zatim studira farmaciju u Beču gdje je i diplomirao 1814. god. Kao ljekarnik radio je u Vodnjanu, Rijeci, Trstu i austrijskom Wel-su. Vlastitu ljekarnu kupio je 1817. u Trstu na Punta rosu. U početku se zanima za zoologiju i mineralogiju, a tek kasnije se usmjerava prema botanici poslije susreta s Davidom H. Hoppeom koji je bio direktor botaničkoga vrta u Regensburgu. Uz sve to 1823. u Padovi diplomira filozofiju. U Trstu je utemeljio farmaceutsko društvo, a 1825.osniva i botanički vrt. Ugled botaničara postepeno mu je rastao s istraživanjima Istre, sjeverne Italije i Dalmacije koje je proveo u društvu s Muzziom Tomasinom. U svojim istraživanjima prvi put je bio na Biokovu 1832. na nagovor Muzzia Tomasina koji je tu bio već 1827. u svibnju i zatekao snijeg na planini. Drugi put Biokovo je posjetio s Muzziem Tomasinom kada su sudjelovali u poznatoj znanstvenoj ekspediciji kralja Augusta Saskoga 1838.god. i o tome je napisao knjigu. Osobnu tragediju doživio je 1845.kada su mu u epidemiji kolere umrle žena i kći. Za velike zasluge i brojna otkrića biran je za člana mnogih znanstvenih ustanova i akademija. Njemu u čast nazivane su njegovim imenom mnoge biljne vrste i rodovi- Trifolium biaoletti, Artemisia biaoletti, Juniperus biaoletti... O njemu je u rodnom Vodnjanu održan znanstveni skup 1997.i posvećen mu je jedan park. Umro je u Trstu 1858.

Bartolomeo Biasoletto

Jedan od prvih ozbiljnijih istraživača Biokova bio je i Josip Vincent Host koji se rodio u Rijeci 1755. god. Školovao se u rodnom gradu gdje je na Kr. akademiji završio teologiju. Prva služba kapelana bila mu je u Veljoj Crkvi, a od 1782.-89. je učitelj u Gradskoj školi pa profesor na Bogosloviji. Usput studira botaniku i nautiku. Karijera mu se naglo uspinje od 1792. kada postaje tajnik tršćanskog biskupa pa zatim bečkoga nadbiskupa. Car Franjo I. imenuje ga 1806. zagrebačkim kanonikom. Bio je vrstan florist koji je istraživao Primorje, Istru i Dalmaciju, a materijale slao rodaku Nikoli Tomi Hostu, predstojniku botaničkoga vrta u Beču te najvećem našem botaničaru Robertu Visaniju pa je sve ujedinjeno u djelu Flora Austriaca 1827.-1831. Kada je Austrija došla u posjed Dalmacije početkom 19. stoljeća, trebalo je istražiti resurse novoosvojene, ali zapušteno pokrajine.

Host je bio član dvorskoga povjerenstva za obilazak Istre. Kvarnera i Dalmacije 1801.-1802. za uvid gospodarskog stanja pokrajina. U bilješkama i dnevniku donio je popise biljaka svake postaje. Bilježio je zapažanja i dojmove o ljudima, crkvama, zdanjima, prehrani...Očrtava prilike i život u tim krajevima. Rukopis je objavljen tek 1993.pod naslovom : Botanički put po Istri, Kvarneru i Dalmaciji započēt 14.VIII. 1801.a dovršen 6.VII.1802. Host je bio izaslanik Zg. kapitola 1809. u Budimpešti radi povrata arhivske građe. Sudjelovao je na kongresu europskih vladara i diplomata u Veroni 1822. kao član hrvatskog izaslanstva. Umro je u Zagrebu 14.IV.1836.u 81.god. života.

